
Weer- en Leereffect op Voorne

HAN MEERMAN is boswachter bij Natuurmonumenten in Voorne Kust (voorheen Voorne's Duin) en loopt daar sinds 1995 een traject. De aantallen zandhagedissen die hij ziet lopen op. En in 2000 had hij opnieuw meer zandhagedissen gezien dan het jaar ervoor. De vraag: *“is de zandhagedis op Voorne toegenomen of is Han beter gaan kijken?”* was gerechtvaardigd. Hijzelf zegt daarover: *“ik ben zeker beter gaan kijken maar vooral heb ik geleerd wanneer ik moet gaan kijken, tijdens welke weersomstandigheden”*.

Ter illustratie:

Op 22 september 1999 was ik aan het werk dichtbij mijn traject. Net als de dagen ervoor was het somber weer, maar die dag brak ineens de zon door en werd het snel warm en broeierig. Dit leken mij goede omstandigheden voor het waarnemen van hagedissen. Op een nabijgelegen helling telde ik zeven juvenieltjes in minder dan vijf minuten tijd. Helaas kon ik toen geen hele telronde lopen.

Op 22 mei j.l. was er een soortgelijke weersomslag: een plotselinge doorbraak van de zon na dagenlang nat en koud weer. Ik haalde toen de hoogste score op m'n traject tot nu toe: 18 zandhagedissen tijdens één ronde.

Kennelijk is er grote behoefte bij de hagedissen om zich na slecht weer op

te warmen. Het kan voorkomen dat zo'n 30 minuten nadat de zon na lange tijd doorbreekt de hagedissen in ongewoon grote getale hun kop en lijf uit de vegetatie steken om zon te vangen; eerst de mannetjes, dan de vrouwtjes! Dit feest duurt niet erg lang! Na een uur alweer neemt het opzichtige zonnen af.

Helaas, de werkzaamheden laten het niet altijd toe om bij 'ideale' condities te tellen. Wil ik toch aan mijn aantal telronden komen dan moet ik ook monitoren op momenten dat de kans op waarnemingen klein is. Zoals op 17 augustus j.l. Het was lekker weer, zonnig en droog met een temperatuur van 19 °C. Maar dat was het ook op de voorafgaande dagen! En inderdaad, hoe goed ik mijn best deed, ik zag géén hagedis, hoorde zelfs geen ritsel!

Ringslang bereikt Oeverlanden

Vereniging "De Oeverlanden Blijven" is al jaren betrokken bij het behoud van de oevers van de Nieuwe Meer in het Amsterdamse Bos. Hoewel deze oevers een geschikt habitat voor de ringslang vormen, schittert de ringslang door afwezigheid. Er zijn alleen enkele, vage, meldingen van zo'n vijftig jaar geleden. Op 2 augustus 2000 kwam hierin echter verandering; een ringslang van ongeveer 50 cm lengte, dus 'n derde of vierde jaars dier, werd toen waargenomen op de plek waar de Ringvaart en de Nieuwe Meer elkaar raken. Gaat de ringslang de Oeverlanden koloniseren? Dat is goed mogelijk want rond de Amstelveense Poel en in het aanliggende Amsterdamse Bos worden sinds enkele jaren speciaal voor de ringslang broeihopen opgeworpen om de voortplanting van de geïsoleerde

ringslangpopulatie aldaar te garanderen. De afgelopen jaren zijn zo honderden kleine slangetjes deze populatie komen versterken, ook dit jaar weer zo'n 600 stuks. Het is dus heel goed mogelijk dat de broeihopen verantwoordelijk zijn voor de waarneming in de Oeverlanden. Hopelijk blijft het niet bij die ene waarneming en kunnen we volgend jaar melding maken van nog meer slangen in de Oeverlanden (en wellicht een nieuw traject). Interessant is in dit verband ook de eventuele kolonisatie van het Schinkelbos, een nieuw gedeelte van het Amsterdamse Bos. Mocht de ringslang ook hier regelmatig verschijnen dan lijkt deze strategie voor behoud van de ringslang wel degelijk te werken; aanleggen van broeihopen om zodoende de aanwas te optimaliseren.